

Statistika z meteorologické stanice Javorník za měsíc září

V prvním týdnu panovaly tropické teploty a pokračovalo letní koupání. Bylo tak možné využít tyto teplé dny mj. k sušení sena, sekání trávy a pracím na zahrádkách. Začátek září je zajímavý i v tom, že místy kvete zlatý dešť, magnolie nebo lísky obecné. Mnohde kvetou jahody a borůvky. V prvním týdnu panovalo letní počasí, teploty 4 krát přesáhly tropickou třicítku. Zemědělci sklízeli kukuřici a využívali povrchové sucho k pracím na polích. Od 9. září týden začíná strmým ochlazením, které jen tak nepominulo, naopak bylo každým dnem výraznější ve srovnání s letním počasím, jaké panovalo až do 8. září. Teplotní pád z nadprůměrných teplot v prvním zářijovém týdnu do podprůměrných hodnot druhého týdne byl nezvykle strmý. Tropická noc nakonec žádná nebyla, vždy o k tomu nějaké desetiny chyběly. Několikrát se stálo, že o půlnoci byly teploty kolem dvaceti stupňů, ale nakonec se nejednalo o tropickou noc. Během léta bylo zaznamenáno celkem 25 tropických dní. Očekávalo se, že přijdou povodně, město se připravovalo, preventivně se plnily pytle s pískem a pracovníci města je rozmísťovali, kde bylo potřeba, ale nikdo nečekal, že okres Jeseník zasáhne extrémně ničivé povodně. Od 9. září začalo nepřetržitě pršet, díky tlakové níži Boris (Anett). Déšť sílí a svou intenzitou způsobil, že se začala zvedat voda ve všech tocích. Všechny složky IZS, pracovníci ČEZ a další byli v pohotovosti a v terénu. Povodňová komise začala monitorovat koryta potoků. Povodně okres Jeseník zasáhly 15. září v dopoledních hodinách. V Javorníku se potok vylil na 5-10 %. Voda místy podemlela vozovky a sloupky el.sloupů. Naštěstí nedošlo k ucpání mostu u Lékárny ani nikde jinde v korytě. V Horních Hošticích prasklo stavidlo a povodňová vlna s sebou brála vše, co ji stálo v cestě. Velká voda přišla ze Zálesí, ale i z Travné, kde došlo k sesuvům půdy a pádu stromů do rozvodněného potoka. Voda z kopců a z hor proudila většinou z polí. V Travné napršelo 380-400 mm. Nejvíce problémů v Javorníku způsobila spodní voda, která zaplavovala níže položené budovy a sklepení budov do výšky 40-100 cm. Nejvíce postiženými oblastmi byly obce na toku řeky Bělé, Stříbrného potoka nebo Vidnávky, velké problémy nastaly i na Kladské Nise. Vzhledem k povodním i na polské straně bylo Javornicko sevřené mezi dvěma povodňovými oblastmi. Přes Javorník jezdily humanitární konvoje z polské republiky do nedalekého Ladeku Zdroje a dalších polských obcí. V Javorníku také byla záchranná služba z PL, ale i vodní záchranná služba. Armádu zde bylo vidět také. Byl překonán rekord z roku 1952, tehdy napršelo 179,3 mm. Nový rekord pro měsíc září 2024 (267,4 mm). Javorník zasáhly povodně od roku 1900 celkem 11x z toho od roku 1950-2024 5x.

Nejtepleji **3. 9. 2024** - naměřeno **32,2 °C**.

Nejchladněji **30. 9. 2024** - naměřeno **3,4 °C**.

Za měsíc napršelo **267,4 mm**. Největší náraz větru byl 12. září (43,1 km/h).

Počasí na začátku podzimu

Mariánské léto	5. - 10. 9.
Ludmilsko-matoušské léto	10. - 25. 9.
Babí léto	21. 9. - 2. 10.
Léto Svatého Václava	25. 9. - 5. 10.
Tereziánské léto	5. - 20. 10.
Šimonská chladna	20. - 30. 10.
Léto Všech svatých	30. 10. - 10. 11.

Zaznamenáno v září:

1. 9. 2015 bylo v Javorníku naměřeno rekordních 37,4 °C, jedná se o nejvyšší maximální naměřenou teplotu v ČR pro měsíc září a absolutní rekord pro celý měsíc září.

1. 9. 2024 se teplota pohybovala kolem 21 °C, místy kvete zlatý dešť, magnolie, lísky, možná začne i ořešák. Jaké máte postřehy vy? Co je neobvyklé pro tuto dobu? Poslední čápi z Javorníku odletěli 24. 8. a měli 4 mláďata.

3. 9. ve 14:15 hod. se začala formovat bouřková oblačnost ve výšce 10 km v Rychlebských horách. V 15:10 hod. bylo slyšet hřmění. Blesk uhořel v okolí kapličky za firmou warex. Bouřka v Javorníku nebyla, jednalo se o vzdálenou bouřku na Žulovsku. Pršelo na náměstí, ve Vsi pár kapek.

8. 9. noční teploty se pohybovaly kolem 20 °C, tropická noc však nenastala

15. 9. celý okres Jeseník zasáhly ničivé povodně. Nejvíce zasažené byly obce na toku řeky Staříč, Bělá, Stříbrný potok, Vidnávká. Javornický potok byl zcela plný (230-240 cm), rozléval se pouze ojedinele. V Travné a Zálesí docházelo k sesuvům půdy a pádům stromů do rozvodněného potoka. V Horních Hošticích prasklo stavidlo v pořádné nádrži a povodňová vlna se hnala obcí směrem do Polska. V Travné napršelo 380-400 mm.

16. 9. jelikož několik dní vydatně a extrémně pršelo, stále neodletěly vlaštovky.

18. 9. částečné zatmění měsíce, odletěly vlaštovky, které se zdržely kvůli špatnému počasí.

18. 9. menší bouřka od Otmuchowského jezera

29. 9. Asteroid 2024 PT5 byl objeven 7. srpna 2024 systémem ATLAS (Asteroid Terrestrial-impact Last Alert System). Asteroid 2024 PT5 se podle vědců na konci září přiblíží k Zemi dostatečně na to, aby byl zachycen gravitační silou. To se podle vědců stane 29. září ve 22:02 SELČ. Jeho geocentrická energie bude záporná a objekt se tak nebude moct vymanit ze zemského gravitačního pole. Naši planetu bude obíhat po oběžné dráze ve tvaru podkovy, dokud se nevrátí zpět na svoji heliocentrickou dráhu. Tento jev nastane podle předpovědi 25. listopadu v 11:33 SEČ, kdy se asteroid vrátí k ostatním objektům v páse asteroidů Arjuna a bude opět obíhat kolem Slunce. Poprvé se tak stalo v roce 2006, kdy blízkozemní planetka 2006 RH120 obíhala kolem Země od července 2006 do července 2007. Podruhé se jednalo o asteroid 2020 CD3, který byl Zemí zachycen pravděpodobně mezi lety 2016 a 2017 a obíhal ji až do roku 2020. Asteroid 2024 PT5, třetí známý případ, by se měl podle vědců do okolí Země opět vrátit v roce 2055.

Průměrné měsíční teploty, srážky, maximální náraz větru, maximální a minimální teplota - JAVORNÍK							Tlak (max)	Tlak (min)
ZÁŘÍ	Tmax v °C	Tmin v °C	mm	F/max (km/h)	Tmax °C	Tmin °C	[hPa]	[hPa]
2024	21,9	11,9	267,4	43,1	32,2	3,4	1025,2	1006,2
2023	24,6	13	51,3	27,8	30,2	11,1	1029,3	1004,8
2022	18,4	11,1	63,8	29,4	26,4	5,6	1026,4	1000,6
2021	20,7	12,8	42,7	35	27,4	8,5	1027,2	1008
2020	21,2	10,7	95,6	30,8	29,7	4,7	1026,5	991,9
Historie - teploty	2023 (24,6 °C)	1986 (7,7 °C)	MAX 2024 (265,9 mm) MIN 1949 (5,2 mm)	20. 9. 1999 - 82,1 km/h	2015 (37,4 °C)	1977 (-1,6 °C)		

Průměrné měsíční teploty, srážky, maximální a minimální teplota - ZÁŘÍ 2024					
JAVORNÍK - Michal Zajonc	Tmax v °C	Tmin v °C	mm	Tmax °C	Tmin °C
	21,9	11,9	267,4	32,2 (3. září)	3,4 (30. září)
ZÁLESÍ - Milan Janata	Tmax v °C	Tmin v °C	mm	Tmax °C	Tmin °C
	15,2	12	429	30,3 (3. září)	0,4 (30. září)
HORNÍ HOŠTICE - Vlasta Zetochová	Tmax v °C	Tmin v °C	mm	Tmax °C	Tmin °C
	19,3	12,4	344,6	29,3 (3. září)	4 (30. září)
BÍLÝ POTOK - Petr Mimra	Tmax v °C	Tmin v °C	mm	Tmax °C	Tmin °C
	21,7	10,3	259,6	33,2 (4. září)	2,9 (30. září)
BERNARTICE - Vladislav Mátl	Tmax v °C	Tmin v °C	mm	Tmax °C	Tmin °C
	21,8	11,2	252,2	31,6 (3. září)	2,5 (30. září)

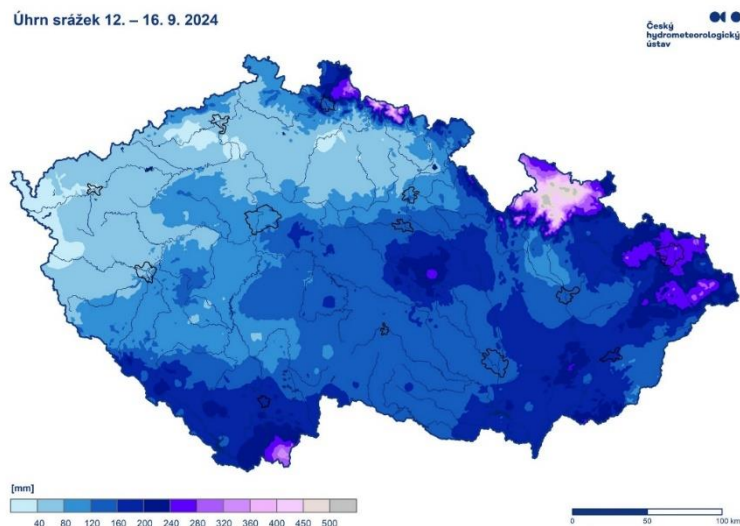

14. 9. 2024 v 9:30 měl Javornický potok 80 cm a vodní hladina kolísala, ve 12:00 70 cm, **v 16:15 120 cm (I. SPA), ve 21:40 140 cm (II. SPA)**, dne **15. 9. 2024** v 8:50 **170 cm (III. SPA), v 11:30 +230 cm (III. SPA!)**. Voda poškodila koryto potoka, místy podemlela silnici, ale nedošlo k rozsáhlému rozlévání vody do okolí. Klády, které potokem proudily z lesa narážely do mostu na ulici Polská, most vydržel. Vyhlil se také potok v Horních Hošticích, Panský potok nad H. Hošticemi zaplavoval pole, potok Červenka a Bílý potok v Bílém Potoku ukázal svou sílu, spoustu vody měl i Ecklův přítok na soutoku Obecního potoka ze Zálesí a Javornického potoka. Na soutoku Javornického a Račího potoka výška hladiny dosahovala až 300 cm.

Něco málo z historických povodní v Javorníku: **5. 6. 1788** ráno se na dvě hodiny strhla bouřka, po které bylo vše zaplavené. Několik domů bylo strženo a tři lidé zahynuli. V roce **1829** přelo nepřetržitě od **1. do 11. června**. Voda ve Vsi strhla 3 domy, které byly odplaveny až za hranice. **6. 6. 1849** v oblasti Zálesí a Travné – průtrž mračen, která způsobila takové záplavy, že došlo k zablokování Lorenzova mostu (u lékárny) a způsobilo, že povodňová voda se valila přes ulici, dokud nebyl most stržen. Silnici do Travné povodeň zničila natolik, že ji toho roku nebylo možno používat. Od **7. - 11. 7. 1903** Jesenicko zasáhly ničivé povodně, dost se podobají těm, které přišly letos v **září 2024**. Voda s sebou brala všechno. Mosty byly odplaveny, silnice zničeny i ta nejsilnější zpevnění břehů byla silou odnášených předmětů zničena. Nesčetné budov bylo strženo. Rok **1929** město zasáhly povodně. Co si většina z nás pamatuje, tak jsou povodně v **červenci 1997** a v **červnu 2009**.
(Zdroj: kroniky města, překlad z historických vodních knih, Pavel Stoupal, Michal Zajonc).

V průběhu zářijových povodní 2024 byl v Jeseníkách na stanici Loučná nad Desnou, Švýcárna naměřen 14. září 2024 denní úhrn srážek 386 mm. Stanice na Švýcárně je provozována Výzkumným ústavem lesního hospodářství a myslivosti (<https://www.vulhm.cz/>) od 1. října 2020 v nadmořské výšce 1306 m n.m. ve spolupráci s ČHMÚ, měření je průběžně kontrolováno a stanice měří spolehlivě. Data do národní databáze přebíráme vždy po skončení měsíce, proto jsme tento rekord „objevili“ až teď. Tento mimořádný úhrn srážek 386 mm tedy lze považovat za nový nejvyšší naměřený denní úhrn na našem území. Překonán tak byl dosavadní rekord 345,1 mm z 29. července 1897, který byl naměřen na stanici Bedřichov, Nová Louka (780 m n.m.). O významné extremitě srážkové situace ze soboty 14. září 2024 vypovídá, že v Jeseníkách na více místech napršelo přes 200 mm - 337 mm v Adolfovicích (stanice VaK Jeseník), 305 mm v Lázních Lipová (lázeňská stanice Schrothovy léčebné lázně s.r.o.), 284 mm v Lázních Lipová, Pomezí (stanice Povodí Odry) nebo 283 mm v Heřmanovicích a na dalších stanicích. (zdroj textu ČHMÚ)

Úhrn srážek 12. – 16. 9. 2024

Měsíční úhrn srážek v září 2024

